

2022-10-10
Slutversion

Fågelinventering i Riksten

Fågelinventering enligt metod revirkartering i Riksten,
Botkyrka kommun.

**: EKOLOGI
GRUPPEN**

: EKOLOGI GRUPPEN

Beställning: Botkyrka kommun

Framställt av: Ekologigruppen AB

www.ekologigruppen.se

Telefon: 08-525 201 00

Slutversion: 2022-10-10

Uppdragsansvarig: Fingal Gyllang

Medverkande: Anders Eriksson, Fingal Gyllang och Ossian Rydebjörk

Rapporten bör citeras: Eriksson, A., Gyllang, F. och Rydebjörk O. 2022. Fågelinventering i Riksten.

Ekologigruppen AB.

Intern granskning av rapport: Fingal Gyllang 2022-08-30

Foton: Om inget annat anges: Ekologigruppen AB

Illustrationer och kartor: Ekologigruppen AB

Internt projektnummer: 9532

Bilden på framsidan föreställer en tofsmes som troligen häckar inom området

Innehåll

Sammanfattning	4
Inledning	5
Uppdragets mål och syfte	5
Resultat	8
Biotoper för de påträffade fågelarterna	8
Naturvårdsrelevanta arter	8
Fynd- och fortplantningsområden-/revirkartor	9
Naturvårdsrelevanta fågelarter med förekomst inom området	12
Vanligt förekommande fågelarter	17
Lagstiftning för fåglar	18
Artskyddsförordningen	18
Tillfredsställande population	19
Referenser	20
Bilaga 1. Inventeringsfakta	
Bilaga 2. Metodik	

Sammanfattning

Ekologigruppen har på uppdrag av Botkyrka kommun genomfört en fågelinventering i detaljplaneområde Riksten i Botkyrka kommun. Inventeringsområdet ligger i utkanten av Tullinge tätort. Målet med utredningen har varit att sammanställa kunskap om områdets värden för fågellivet och utreda om fågelarter har fortplantningsområden/revir inom området. Syftet har varit att skapa ett kunskapsunderlag om områdets fågelliv för att kunna beakta ekologiska aspekter i arbetet med en pågående detaljplan. Vidare ska fågelinventeringen ligga till grund för en artskyddsutredning som ska belysa detaljplanens eventuella påverkan på skyddade fågelarter.

Fokus har legat på arter vars nationella bevarandestatus är sådan att särskilda åtgärder kan vara aktuella i samband med en exploatering. Detta omfattar arter som är rödlistade, arter listade i fågeldirektivets bilaga 1, arter som uppvisar en negativ trend, arter med lokalt liten population, samt naturvårdsarter. Dessa arter benämns i denna rapport som naturvårdsrelevanta arter. Även vanligt förekommande fågelarter har omfattats av inventeringen.

Fågelinventeringen har genomförts i fält genom metod: Fåglar, revirkartering, generell metod. Undersökningstypen är den vanligaste metoden för bestämning av tätheter för fågelarter i landmiljöer. Revirkarteringen kompletterades med undersökningstyp atlasinventering enligt metodik från svensk fågelatlas som genom olika kriterier påvisar konstaterad, trolig eller möjlig häckning av alla förekommande arter inom området

I samband med inventeringen påträffades 39 fågelarter. 12 av dessa arter var naturvårdsrelevanta arter och 27 var mer vanligt förekommande fågelarter. Inga ytterligare naturvårdsrelevanta fågelarter finns noterade från det inventerade området som enligt databasen Artportalen (sökning mellan 2022–2000). Däremot finns en observation av tjäder strax söder om inventeringsgränsen. Sex av arterna omfattas av fågeldirektivets bilaga 1 och/eller är rödlistade. Ytterligare sex av arterna är ovanliga i regionen, indikerar någon typ av värdefull miljö eller har en negativ trend. För sex av de naturvårdsrelevanta arterna är bedömningen att de har revir i detaljplaneområdet.

Regeringen har den 2022-06-16 fattat beslut om att förändring i artskyddsförordningen ska ske från och med 2022-10-01 (Regeringskansliet 2022). Från och med 2022-10-01 är det, i fråga om vilda fåglar, förbjudet att:

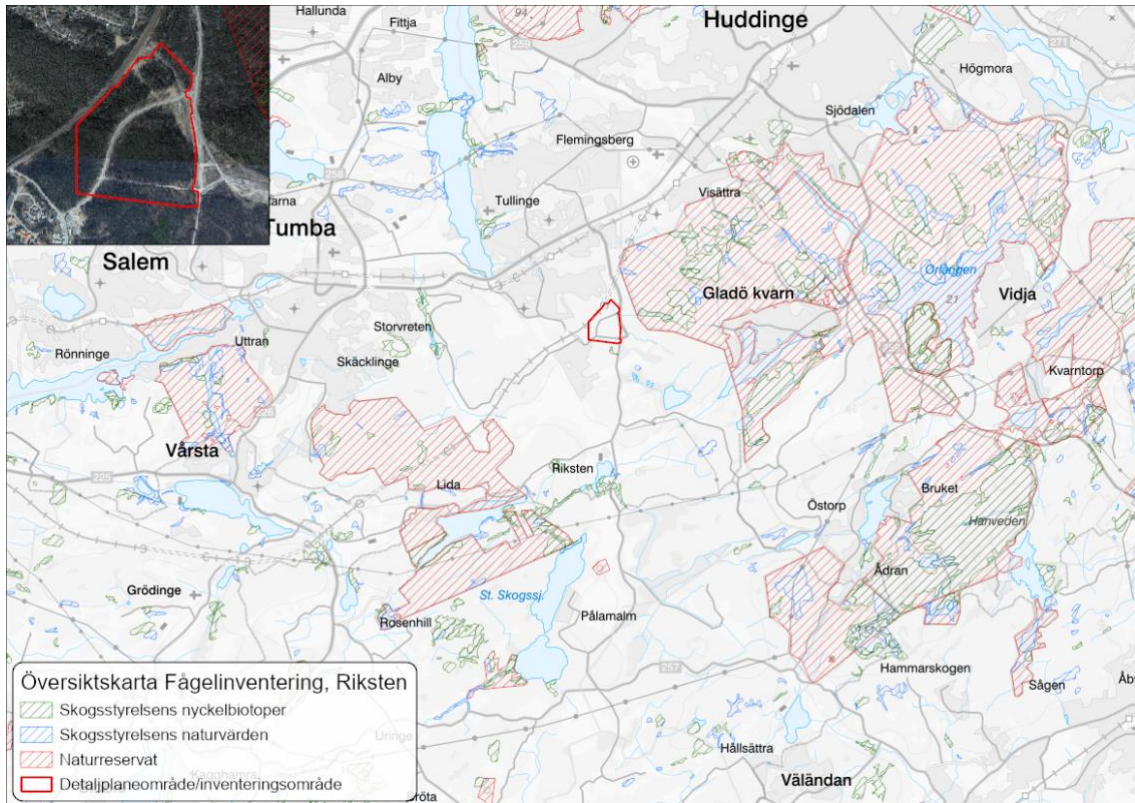
1. avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar
2. avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg eller bortföra sådana fåglars bon
3. samla in vilda fåglars ägg, även om de är tomma
4. avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningstid, om störningen saknar betydelse för att:
 - a) bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller
 - b) att återupprätta populationen till denna nivå.

Till skillnad mot tidigare skrivningar i artskyddsförordningen ska lagen tolkas som att det efter den 2022-10-01 inte längre finns ett strikt skydd mot att skada fåglars fortplantningsområden. Detta skydd ersätts då av förbud mot att störa arter så att deras population inte kan bibehållas på en tillfredsställande nivå. Störning som orsakar sådan påverkan är således fortfarande förbjuden. Ekologigruppen bedömer att arter som i denna rapport klassificeras som naturvårdsrelevanta oftast utgör sådana arter där hänsyn behöver tas för att bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå.

Inledning

Uppdragets mål och syfte

Ekologigruppen har på uppdrag av Botkyrka kommun genomfört en fågelinventering i detaljplaneområde Riksten i Botkyrka kommun. Inventeringsområdet ligger i utkanten av Tullinge tätort. Läge och avgränsning framgår av **Error! Reference source not found.**

Figur 1. Översiktsskarta över inventeringsområdet.

Fokus har legat på arter vars nationella bevarandestatus är sådan att särskilda åtgärder kan vara aktuella i samband med en exploatering. Detta omfattar arter som är rödlistade, arter listade i fågeldirektivets bilaga 1, naturvårdsarter, arter som uppvisar en negativ trend, arter med lokalt liten population, samt naturvårdsarter (faktaruta). Dessa arter benämns i denna rapport som naturvårdsrelevanta arter. Motiv till varför en art bedöms vara naturvårdsrelevant finns under respektive art under resultatdelen. Även vanligt förekommande fågelarter har omfattats av inventeringen.

Målet med utredningen har varit dokumentera områdets värde som fortplantningsområde för fåglar. För naturvårdsrelevanta arter har målet varit att utreda och avgränsa arternas fortplantningsområden i form av häckningsrevir inom området. För övriga arter har målet varit att uppskatta antal par i olika delområden. För samtliga arter är målet att indicium på häckning i utredningsområdet ska kartläggas.

Syftet har varit att ta fram ett kunskapsunderlag om områdets fågelliv för att kunna beakta ekologiska aspekter i arbetet med en pågående detaljplan. Vidare ska fågelinventeringen ligga till grund för en artskyddsutredning som ska belysa detaljplanens eventuella påverkan på skyddade fågelarter. Fältarbete har genomförts av Anders Eriksson, Fingal Gyllang och Ossian Rydebjörk. För uppdragsledning och framställande av kartor svarar Rikard Anderberg. Ossian Rydebjörk har författat rapporten. Fingal Gyllang har svarat för intern kvalitetsgranskning.

Rödlistade arter – Rödlistekategorier

Den svenska rödlistan utarbetas av ArtDatabanken. Rödlistan uppdateras vart femte år och den senaste rödlistan gavs ut 2020. Rödlistan i sig innebär inget skydd utan anger olika arters risk att dö ut från Sverige. Arterna listas i olika rödlistekategorier beroende på artens status. Det finns sex rödlistningskategorier: (RE) nationellt utdöd, (CR) akut hotad, (EN) starkt hotad, (VU) sårbar, (NT) nära hotad, (DD) kunskapsbrist.

Arter som inte visar på någon minskning eller negativa trender och har tillräckligt stor population är klassade som livskraftiga LC.

Fågeldirektivarter

Fågeldirektivet (rådets direktiv 79/409/EEG) omfattar alla vilda fågelarter som förekommer naturligt inom EU och gäller för fåglar samt deras ägg, bon och livsmiljöer. Syftet är att bibehålla eller återskapa arternas populationer på en nivå "som svarar mot ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov". Det ska ske genom åtgärder riktade mot arterna och deras livsmiljöer (Naturvårdsverket 2009).

Fågelarter med negativ trend

Detta är en mer allmän formulering i Naturvårdsverkets handledning. Arter med negativ trend täcks numera oftast i rödlistan.

Fågelarter med liten lokal population

Här innefattas arter som lokalt har en liten population men som inte är rödlistade då de är förhållandevis vanliga i ett nationellt perspektiv.

Naturvårdsarter

En naturvårdsart är en art med specifika krav på sin miljö. Genom sin förekomst signalerar arten att det finns naturvärden i ett område och att det kan finnas fler sällsynta och/eller rödlistade arter. Naturvårdsarter är utpekade av myndigheter i olika inventeringar och sammanhang. De sammanfattas av ArtDatabanken SLU i rapporten "Naturvårdsarter" (Hallingbäck 2013). Exempel på naturvårdsarter är rödlistade arter, Skogsstyrelsens signalarter och fridlysta arter.

Naturvårdsarterna är olika bra på att indikera naturvärde. Ekologigruppen delar in dem i olika kategorier med klasserna mycket högt, högt, visst och ringa, beroende på miljökrav och sällsynthet.

Metod

Förarbete

Inför fältarbetet genomfördes ett förarbete med framtagande av fältkartor, upplägg av inventeringsrutiner, samt sök i Artportalen från år 2022–2000. Utsök från databasen Artportalen gjordes flera gånger inför inventeringen i syfte att få en bild av nuvarande och tidigare utbredning av naturvårdsrelevanta arter i utredningsområdet (figur 1).

Fältarbete

Totalt genomfördes 10 besök i området mellan mars och juni genom att området systematiskt gick igenom i enlighet med gängse metodik (Naturvårdsverket 2012). Besöken i mars syftade till att täcka in arter som påbörjar sin häckning tidigt på säsongen, till exempel hackspettar. För att inventera arter som anländer sent från sina övervintringslokaler till sina häckningsplatser förlades de sista besöken till mitten av juni. I bilaga 1 redovisas inventeringsdata.

Två metoder användes vid inventeringen: revirkartering och atlasinventering. Genom att kombinera de båda metoderna ges svar på hur många revir av en specifik art det finns inom ett område, och om det rör sig om konstaterad, trolig eller möjlig häckning. Denna information redovisas i respektive artkarta. I bilaga 2 redovisas de två metoderna närmare.

Revirkartering.

Fågelinventeringen genomfördes i fält genom metod: Fåglar, revirkartering, generell metod (Naturvårdsverket 2012). Undersökningstypen är den vanligaste metoden för bestämning av tätheter för fågelarter i landmiljöer och den mest relevanta när det gäller att kartlägga fågelarters fortplantningsområde. För att avgränsa ett revir krävs enligt metoden noteringar vid tre besök. Undantag från denna regel gjordes då häckning konstaterats (bo med ägg eller ungar påträffats etc.), samt för arter som anländer till häckplatsen i slutet av maj och början av juni. Då endast två besök gjorts under denna period så har vi avgränsat revir för dessa arter även för två observationstillfällen.

Atlasinventering

Revirkarteringen kompletterades med undersökningstyp atlasinventering (Bengtsson, K. & Green, M. 2013), enligt metodik från svensk fågelatlas (BirdLife 2012). Syftet med metoden är att kartlägga hur säkert det är att en viss fågelindivid häckar på platsen. Detta görs genom att registrera beteenden som kan tyda på häckning. Metodiken bygger på ett system med 20 olika kriterier som på olika sätt påvisar de tre kategorierna konstaterad, trolig eller möjlig häckning (Bengtsson, K. & Green, M. 2013).

Artportalen

Ytterligare information om områdets fågelliv har inhämtats från databasen Artportalen om det har funnits relevanta data. Utsök av data har skett inom ett större område än inventeringsområdet då fynd i Artportalen ofta har relativt dålig geografisk noggrannhet. Analys har gjorts av fyndens relevans inom inventeringsområdet utgående från kommentarer för de enskilda fynden, samt fall relevant häckningsbiotop finns i området. Alla noterade arter har rapporterats på databasen Artportalen. Naturvårdsrelevanta arter registreras med en noggrannhet på cirka 10 meter.

Avgränsningar

I denna inventering har fokus legat på så kallade naturvårdsrelevanta arter (arter som är rödlistade, arter listade i fågeldirektivets bilaga 1, naturvårdsarter, arter som uppvisar en negativ trend, samt arter med lokalt liten population (faktaruta)). För dessa arter har eventuella revir ritats ut. Arter som inte omfattas av revirkarteringen är lokalt mycket vanliga arter som exempelvis lövsångare, blåmes, talgoxe, skata och bofink. Dessa arter noteras bara genom av uppskattning av antalet par i detaljplaneområdet, samt häckningskriterium enligt metodik atlasinventering (BirdLife 2012), bilaga 2. Fågelarter har förutom i inventeringsområdet även noterats i buffertzonen som löper cirka 50 meter utanför inventeringsområdet (figur 1). Denna avgränsning gäller även för eftersök av fågelarter på databasen Artportalen.

Det har inte ingått i uppdraget att utreda bevarandestatus, påverkan på fortplantningsområden/viloplats, eller om artskyddsförordningen är tillämplig i området för påträffade arter.

Osäkerhet i bedömningen

Revirkarteringen har viss grad av osäkerhet, särskilt vad gäller geografisk avgränsning av fortplantningsområden/revir. Ju färre observationer som revirkarteringen bygger på desto större osäkerhet finns vad gäller den geografiska avgränsningen av fortplantningsområdet/reviret. Vi bedömer dock att inventeringen har så god säkerhet att kunskapskravet i miljöbalken uppfylls. Det finns i flera fall en viss osäkerhet med avseende på fynd från databasen Artportalen eftersom de ofta har en låg lägesnoggrannhet. Det kan leda till att arter som är registrerade utanför utredningsområdet ändå hör hemma där.

Tidigare inventeringar

En naturvårdesinventering (Ekologigruppen 2022a) och en groddjursinventering (Ekologigruppen 2022b) har genomförts under våren 2022.

Resultat

I samband med inventeringen påträffades 39 fågelarter: 12 naturvårdsrelevanta fågelarter och 27 vanligt förekommande fågelarter. De naturvårdsrelevanta arterna redovisas i (tabell 1).

Observationer och avgränsade revir för dessa arter redovisas i kartor figur 2–4. De finns inga ytterligare naturvårdsrelevanta fågelarter rapporterade till databasen Artportalen (sökning mellan 2000 – 2022). De vanligt förekommande arter som påträffades under inventeringen redovisas i tabell 2. Nedan används förkortningar efter observerade fågelarter. Dessa är antingen kategorier i rödlistan och betyder följande: NT – Nära hotad och EN – Starkt hotad, eller markerar att arten är listad i fågeldirektivets bilaga 1, förkortat Fd.

Biotoper för de påträffade fågelarterna

Barrskogsmiljöer

Majoriteten av området utgörs av barrskogsmiljöer och skiftar i karaktär från äldre, gles och fuktig granskog till yngre tallplanteringar. Visst inslag av triviallövträd förekommer i varierande grad genom hela inventeringsområdet. De allra flesta observationerna av naturvårdsrelevanta fågelarter gjordes i de delar av skogen som hade inslag av äldre träd. Arter noterade i barrskogsmiljöer inom inventeringsområdet är dubbeltrast, gråkråka (NT), grönfink (EN), gröngöling, järnsparv, spillkråka (NT), talltita (NT), tofsmes, tjäder (Fd) och stenknäck. Stenknäcken är egentligen främst knuten till lövmiljöer, men den noterades endast spelande vid ett tillfälle och var sannolikt på väg genom området.

Öppen mark

I nordöstra delen av området förekommer öppna marker med inslag av buskar. Detta är en passande biotop för flera fågelarter. I denna typ av miljö observerades till exempel törnsångare och stjärtmesar.

Naturvårdsrelevanta arter

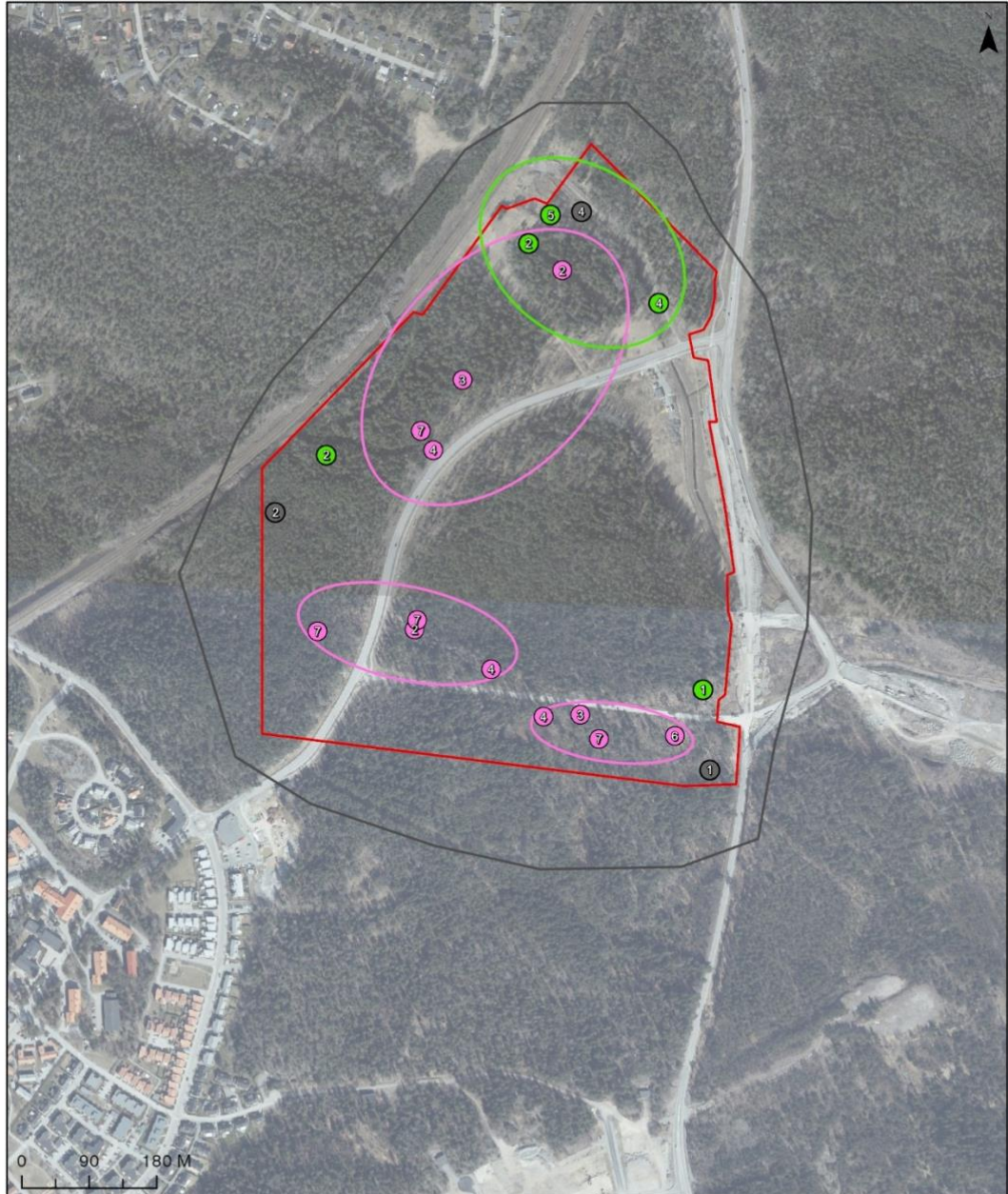
Sex av arterna omfattas av fågeldirektivets bilaga 1 och/eller är rödlistade (faktaruta sida 6). Ytterligare sju av arterna är ovanliga i regionen, indikerar någon typ av värdefull miljö eller har en negativ trend (faktaruta sidan 6). För sex av de naturvårdsrelevanta arterna är bedömningen att de har fortplantningsområden/revir i inventeringsområdet. Observationer och eventuella avgränsade revir för dessa arter redovisas i kartor figur 2–4. Mer information om arternas ekologi, status och trend, samt förekomst i området redovisas under avsnitt *Naturvårdsrelevanta fågelarter med förekomst inom området*.

Tabell 1. Tabellen redovisar arter som omfattas av fågeldirektivets bilaga 1 eller är rödlistade, som är ovanliga i regionen eller som har en negativ trend. Fd=Arten är upptagen i fågeldirektivets bilaga 1. RK=Rödlistekategorier; NT=nära hotad, VU=sårbar, EN=starkt hotad, CR=akut hotad. LC=livskraftig art som inte är rödlistad.

Art	Status/RK	Förekomst/ Häckningsstatus	Datum
Björktrast	NT	Obs i häcktid, möjlig häckning	1/4
Dubbeltrast	LC	Spel/sång, möjlig häckning	1/4, 11/4
Gråkråka	NT	Ett par permanent revir, trolig häckning	17/3, 11/4, 23/5
Grönfink	EN	Ett par permanent revir, trolig häckning	17/3, 9/5, 23/5
Gröngöling	LC	Ett par permanent revir, trolig häckning	1/4, 11/4, 9/5
Järnsparv	LC	Tre par permanent revir, trolig häckning	1/4, 11/4, 23/5, 30/5
Spillkråka	NT, Fd	Spel/sång, möjlig häckning	17/3
Stenknäck	LC	Spel/sång, möjlig häckning	9/5
Stjärtmes	LC	Spel/sång, möjlig häckning	17/3, 1/4
Talltita	NT	Två par permanent revir, trolig häckning	17/3, 1/4, 9/5, 30/5
Tjäder	Fd	Spillning, möjlig häckning	9/5, 23/4 Artportalen
Tofsmes	LC	Tre par permanent revir, trolig häckning	17/3, 1/4, 9/5, 13/6

Fynd- och fortplantningsområden-/revirkartor

I kartorna nedan, figur 2-4, redovisas förekomst av de påträffade naturvårdsrelevanta arterna. Om en art påträffades minst tre gånger inom utredningsområdet har fortplantningsområden/revir ritas ut. För mer information om metodik hänvisas till metodavsnittet under bilaga 1.

Fågelinventering - Revirkartering, Riksten

Artobservation, siffra anger inventeringstillfälle

- Järnsparv
- Grönfink (EN)
- Kråka (NT)

Avgränsningar för revir, färg kopplar till art

○ Revir med trolig häckning

□ Detaljplaneområde/inventeringsområde

EKOLOGI
GRUPPEN

Figur 2. Observerade naturvårdsrelevanta fågelarter med revir inom eller strax utanför inventeringsområdet vid Riksten. Kartan omfattar tre revir av järnsparv, ett revir av grönfink (EN) och ett revir av kråka (NT). På kartorna markeras observationerna som punkter numererade efter observationstillfällena och revirgränserna med ovalt formade linjer. Linjerna är heldragna vid trolig häckning.

Fågelinventering - Revirkartering, Riksten

: EKOLOGI
GRUPPEN

Artobservation, siffran anger inventeringstillfälle

- Tofsmes
- Talltita (NT)
- Gröngöling

Avgränsningar för revir, färg kopplar till art

- Revir med trolig häckning
- - - Revir med konstaterad häckning

□ Detaljplaneområde/inventeringsområde

Figur 3. Observerade naturvårdsrelevanta fågelarter med revir inom eller strax utanför inventeringsområdet vid Riksten. På kartorna markeras observationerna som punkter nummerade efter observationstillfällena och revirgränserna med ovalt formade linjer. Linjerna är heldragna vid trolig häckning och heldragen med tvärgående sträck vid konstaterad häckning. Kartan omfattar tre revir av tofsmes, två revir av talltita (NT) samt ett revir av gröngöling. Gröngölingen har stora revir och det utritade reviret är grovt generaliserat. Ingen häckning hittades inom området men det ingår sannolikt i artens födosökningsområde.

Fågelinventering - Revirkartering, Riksten

Ekologi
GRUPPEN

Artobservation, siffran anger inventeringstillfälle

- Stjärtmes ● Dubbeltrast
- Spillkråka (NT, Fd) ● Stenknäck
- Björktrast (NT) ● Tjäder (Fd)

□ Detaljplaneområde/inventeringsområde

Figur 4. Observerade naturvårdsrelevanta fågelarter utan revir inom inventeringsområdet vid Riksten. Dessa arter observerades endast vid ett fåtal tillfällen, varför de inte har utritade revir.

Naturvårdsrelevanta fågelarter med förekomst inom området

Nedan följer en kortare beskrivning av de påträffade arternas ekologi, status/trend och förekomst i området. Under status och trend motiveras varför en art har bedömts vara naturvårdsrelevant och alltså omfattats av en mer noggrann utredning. Detta omfattar arter som är rödlistade (faktaruta), arter listade i fågeldirektivets bilaga 1 (faktaruta), naturvårdsarter, arter som uppvisar en negativ trend, samt arter med lokalt liten population (faktaruta). Information om arternas ekologi har inhämtats från Artfakta (ArtDatabanken 2022), om status och trender från Sveriges fåglar (Wirdheim 2021), övervakning av fåglarnas populationsutveckling (Green m. fl. 2021) och från Rödlistan 2020. Information om fågelarters förekomst i utredningsområdet har inhämtats från databasen Artportalen (sökning 2000 - 2022).

Björktrast (NT)

Ekologi

Björktrast (Figur 4, Tabell 1) häckar i skogar, ofta i anslutning till odlad mark. Den häckar också i parker och trädgårdar. Daggmaskrika gräsmattor verkar fungera som födosöksmiljö. Den förekommer i olika slags miljöer som fjällbjörkskog, löv- och blandskog, parker, alléer, trädgårdar (ArtDatabanken 2022).

Status/trend

Björktrast, som var ny på rödlistan 2020, är rödlistad i kategori NT - nära hotad. Populationen bedöms ha gått ner cirka 20 % de senaste åren (ArtDatabanken 2020). Arten är fortfarande vanlig i Stockholms län. Den verkar inte ha särskilt höga krav på sin livsmiljö i tätortsnära områden och Ekologigruppen bedömer att dess indikatorvärde för värdefulla miljöer är ringa.

Förekomst

Björktrast observerades endast vid ett tillfälle. Individerna passerade antagligen bara igenom området och bedöms inte häcka inom inventeringsområdet.

Dubbeltrast

Ekologi

Dubbeltrast (Figur 4, Tabell 1) häckar i skogsmark, gärna i hållmarkstallskog. Ses ofta sjungandes i toppen av en gran eller annan högt belägen plats. Arten är en sommargäst i Sverige och övervintrar i västra och centrala Europa. Den är generellt vaksam och skygg.

Status/trend

Dubbeltrasten har en stabil populationstrend och arten ökar i Sverige. Arten är dock utpräglad skogsart som indikerar större sammanhängande skogsområden.

Förekomst i området

Dubbeltrast noterades sjungandes, dock endast vid två tillfällen, varför inget revir har ritats ut för denna art. Det är möjligt att inventeringsområdet ingår i artens revir.

Gråkråka (NT)

Ekologi

Gråkråka (Figur 2, Tabell 1) häckar i skogsmark, ofta i anslutning till odlad mark, i parker och trädgårdar, i tätortsnära områden och liknande miljöer. Arten verkar inte ha särskilt höga krav på sin livsmiljö i tätortsnära områden men föredrar boplatser som ligger ostört från mänsklig aktivitet.

Status/trend

Gråkråka var ny på rödlistan 2020 (SLU 2020), och har inte varit rödlistad tidigare.

Förekomst i området

Gråkråka noterades vid tre tillfällen och det är troligt att arten häckar inom eller i närheten av inventeringsområdet. Inget bo kunde identifieras vid inventeringen men bedömningen är att planområdet är en del av artens revir.

Grönfink (EN)

Ekologi

Grönfink (Figur 2, Tabell 1) är en i regionen allmänt förekommande art som var ny på rödlistan 2020. Grönfink häckar i skogsbryn, enbackar, buskmarker, parker och trädgårdar. Arten verkar inte ha särskilt höga krav på sin livsmiljö i tätortsnära områden och Ekologigruppen bedömer att dess indikatorvärde för värdefulla miljöer är ringa.

Status/trend

Arten har inte varit rödlistad tidigare, men den mycket kraftiga minskningen de senaste 10 åren, orsakad av sjukdomen gulknopp, har gjort att den placerats i hotkategorin starkt hotade arter.

Förekomst i området

Grönfink noterades vid tre tillfällen och det är troligt att arten häckar inom inventeringsområdet. Inget bo kunde identifieras vid inventeringen men bedömningen är att planområdet är en del av artens revir.

Figur 5. Ett par grönfink bedömdes häcka inom inventeringsområdet. Arten är rödlistad som EN – starkt hotad. Foto: Rikard Anderberg.

Gröngöling (rödlistad 2015)

Ekologi

Gröngöling (Figur 3, Tabell 1) förekommer främst i lövträdsmiljöer, gärna på gamla eller senvuxna träd med grov bark, skador, döda delar eller håligheter. Asp är ett viktigt värdträd för så väl häckning som födosökande.

Status/trend

Gröngöling var rödlistad 2015 men i den senaste rödlistan (2020) bedömdes artens population som livskraftig varför den togs bort. Gröngöling är fortfarande regionalt sällsynt varför Ekologigruppen väljer att utreda arten närmare.

Förekomst i området

Gröngöling observerades vid tre tillfällen inom eller strax utanför planområdet. Inget bo har identifierats inom inventeringsområdet men planområdet bedöms utgöra en del av artens revir.

Järnsparv

Ekologi

Järnsparv (Figur 2, Tabell 1) förekommer i stora delar av Sverige. Den häckar i olika miljöer, till exempel i unga granbestånd, i fjällbjörkskog, i parker, i enbuskmarker och i trädgårdar.

Status/trend

Järnsparv är inte rödlistad men har över en 40-årsperiod haft en vikande trend (Green m.fl. 2021). Under den senaste 10-årsperioden har arten minskat med knappt 20% varför bedömningen är att järnsparv kan komma att bli rödlistad vid uppdatering av rödlistan 2025.

Ekologi

Järnsparv noterades sjunga relativt stationärt vid fem separata tillfällen och två par järnsparv bedömdes ha revir i detaljplaneområdet. Några boplatser kunde inte återfinnas men det är troligt att arten häckar inom inventeringsområdet.

Spillkråka (NT)

Ekologi

Spillkråkan (Figur 4, Tabell 1) lever främst i större, sammanhängande barr- eller blandskogar med god förekomst av gamla eller senvuxna träd, gärna tall och asp, med håligheter. De tätaste populationerna förefaller finnas i äldre, variationsrik blandskog med gott om död ved och gamla träd. Spillkråkan, som är beroende av äldre skogar med inslag av liggande och stående död ved, missgynnas av kortare omloppstider i skogsbruket. Varje par utnyttjar 400 – 1 000 hektar skog beroende på skogens kvalitet, men fortplantningsområdena/reviren kan vara mindre, ned till 100 hektar, där förhållandena är gynnsamma. Spillkråkans är en nyckelart vars bohål utnyttjas av andra fågel- och djurarter, till exempel olika ugglearter, knipa, salskrake, skogsduva, mård och fladdermöss.

Status/trend

Spillkråka är rödlistad som NT-nära hotad på grund av en nedåtgående populationstrend. Under den senaste 20-årsperioden har populationen minskat med drygt 20% (Wirdheim 2021).

Förekomst i området

Spillkråka noterades endast en gång under inventeringen. Däremot finns spår av arten på flera platser inom planområdet i form av hackmärken på lågor och torrträd. Arten sågs och hördes i samband med en naturvärdesinventering som genomfördes tidigare på säsongen samma år. Spillkråka kan ha stora revir och detaljplaneområdet ingår i ett födosöksrevir men bedömningen är att den inte har sin boplatz inom planområdet.

Stenknäck

Ekologi

Stenknäck (Figur 4, Tabell 1) är främst knuten till ekmiljöer, men förekommer även i andra miljöer med rikt inslag på andra ädellövträd som bok, ask och alm. Arten förekommer såväl i trädklädda betesmarker som skogsmark, samt även i parker och skogsdungar i jordbrukslandskapet.

Status/trend

Stenknäcken är inte rödlistad utan har ökat i antal senaste 30 åren. Trots att det blir vanligare bedöms den vara en naturvårdsrelevant art då den indikerar miljöer rika på gamla ädellövträd.

Förekomst i området

Stenknäck noterades endast vid ett tillfälle. Troligen passerade den endast genom området och häckar inte inom inventeringsområdet, då miljön främst utgörs av barr- och blandskog med lite inslag av ädellövträd.

Stjärtmes

Ekologi

Stjärtmesen (Figur 4, Tabell 1) häckar i löv- och blandskog, helst i orörda skogar med rik undervegetation och inslag av dödaträd. Arten bygger ett avlångt och slutet bo av mossor. Det sammanfogas med bland annat spindelväv och maskeras skickligt av näver och lavar.

Status/trend

Populationen uppnår inte gränsvärdet för rödlistning, men en minskning av populationen pågår eller förväntas ske, varför arten möjligen blir rödlistad framöver. Arten indikerar också ursprungliga löv- och blandskogsmiljöer med förekomst av död ved.

Förekomst i området

Stjärtmesen observerades inom inventeringsområdet vid två tillfällen. Inget revir har upprättats men det är möjligt att arten häckar inom eller strax utanför planområdet.

Talltita (NT)

Ekologi

Talltitan (Figur 3, Tabell 1) föredrar större sammanhängande barrskogar, och finns såväl i barrskogar som blandskogar. Skogens struktur är viktig, den ska helst vara flerskiktad med riklig underväxt av mindre granar, björk och andra lövträd och buskar. Tillgång på murknande högstubbar är särskilt viktig, eftersom talltitan helst själv hackar ut sitt bohål. Livsmiljön/reviren är förhållandevis stora, cirka 10–20 hektar (ArtDatabanken 2022).

Status/trend

Arten har minskat kraftigt de senaste åren, men takten har inte fram tills senaste rödlistningen inneburit att den faktiskt blivit rödlistad. De senaste 10 åren har arten minskat cirka 20 % och arten placeras därför i kategorin nära hotad (NT). Minskningen bedöms främst bero på habitatförlust.

Förekomst i området

Talltita har observerats vid flera tillfällen inom inventeringsområdet och arten bedöms ha två revir inom området. En trolig häckning och en konstaterad häckning. Vuxna talltitor sågs mata ungar i den södra delen av inventeringsområdet.

Tjäder (FD)

Ekologi

Tjädern (Figur 4, Tabell 1) är en utpräglad barrskogsfågel som främst förekommer i skogsområden större än 300 hektar där det finns tillräckligt mycket av lämpliga miljöer för att den ska kunna livnära sig under hela året. Arten fördrar uppvuxen gles eller luckig skog med inslag av asp och ett tätt fältskikt av blåbärsris i en mosaik med sumpskogar, myrmarker och andra små våtmarker. Tjädrar gör sällan långa förflyttningar. Undantaget är ungfåglar och en del vuxna honor, som kan röra sig längre. Från två års ålder brukar tjädertupporna räknas som stationär (ArtDatabanken 2022).

Tjädern förekommer främst i områden med stor andel uppvuxen, relativt gles tallskog som är minst 30 år, och gärna minst 60–70 år gammal. Den undviker större hyggen och andra öppna områden.

Sumpskogar och myrkanter är mycket viktiga miljöer, särskilt för hönorna och kycklingarna. Hönorna föder upp kycklingarna i områden med god tillgång på skydd och föda i form av insekter, oftast i områden med en mosaik av fuktig blåbärsgrenskog, myrkanter och sumpskogar.

Status/trend

Tjädern har en stabil population i Sverige och den är inte rödlistad. Däremot är arten listad i fågeldirektivets bilaga 1 och indikerar dessutom större sammanhängande skogsmiljöer.

Förekomst i området

Spillning av tjäder observerades inom inventeringsområdet, och via databanken Artportalen finns en rapporterad observation av tjäder strax sydväst om planområdet. Ekologigruppens bedömning är att planområdet saknar passande spelplats för tjäder men detta finns sannolikt i närliggande naturreservat. Inget revir har ritats ut men inventeringsområdet ingår troligen i tjäderns födosökningsområde.

Tofsmes

Ekologi

Tofsmesen (Figur 3, Tabell 1) är stannfågel och häckar i barrskog, ofta i hållmarkstallskog eller äldre moss- och lavrik granskog. Boet hackas vanligen ut ur en murken stam eller stubbe.

Status/trend

Arten är inte rödlistad men är enligt Ekologigruppen en skyddsvärd och känslig art. Tofsmesen är en god indikator för värdefull tallskog och brukar ofta användas som modellart för att illustrera svårspridda barrskogsarter som kräver god ekologiska spridningssamband. Arten saknas oftast helt som häckfågel i områden där spridningssamband för tall är svaga eller saknas.

Förekomst i området

Tre par tofsmesar bedöms ha revir inom inventeringsområdet. Tofsmesar noterades vid flera tillfällen och det är troligt att tre par häckar inom området. Höst- och vinterreviret, som är betydligt större än sommarreviret, omfattar troligen hela inventeringsområdet och också skogar i närområdet.

Vanligt förekommande fågelarter

I samband med inventeringen noterades en stor mängd mer vanligt förekommande fågelarter. Dessa arter redovisas i tabell 2.

Tabell 2. Tabellen redovisar övriga fågelarter påträffade i området i samband med inventeringen, samt uppskattat antal par. Arter som endast observerats vid ett tillfälle har markerats med frågetecken. Något uppenbart revir har inte kunnat konstaterats för dessa arter, och det är oklart om de häckar i området.

Svenskt namn	Aktivitet	Bedömd häckstatus enligt svensk fågelatlas	Uppskattat antal par	Datum
Blåmes	Permanent revir	Trolig häckning	6	17/3, 11/4, 9/5, 23/5, 30/5, 13/6
Bofink	Permanent revir	Trolig häckning	3	11/4, 9/5, 23/5, 30/5, 13/6
Domherre	Spel/sång	Möjlig häckning	0	17/3
Grå flugsnappare	Spel/sång	Möjlig häckning	0	23/5
Grönsiska	Permanent revir	Trolig häckning	4	17/3, 11/4, 9/5, 23/5
Gärdsmyg	Permanent revir	Trolig häckning	3	17/3, 11/4, 9/5, 23/5, 30/5, 13/6
Koltrast	Permanent revir	Trolig häckning	5	17/3, 11/4, 9/5, 23/5, 30/5, 13/6
Kungsfågel	Permanent revir	Trolig häckning	3	17/3, 11/4, 23/5, 30/5, 13/6
Lövsångare	Permanent revir	Trolig häckning	5	9/5, 23/5, 30/5, 13/6
Mindre korsnäbb	Permanent revir	Trolig häckning	2	17/3, 1/4, 11/4, 9/5
Morkulla	Par i lämplig biotop	Möjlig häckning	1	1/4, 9/5
Nötskrika	Permanent revir	Trolig häckning	2	11/4, 9/5, 13/6
Nötväcka	Nyligen flygga ungar	Konstaterad häckning	2	17/3, 11/4, 9/5, 23/5, 13/6
Ringduva	Permanent revir	Trolig häckning	2	17/3, 11/4, 9/5, 23/5, 30/5, 13/6
Rödhake	Permanent revir	Trolig häckning	4	1/4, 11/4, 9/5, 23/5, 30/5, 13/6
Steglits	Spel/sång	Möjlig häckning	1	9/5, 30/5
Större hackspett	Permanent revir	Trolig häckning	2	17/3, 11/4, 9/5, 23/5, 30/5, 13/6
Svarthätta	Permanent revir	Trolig häckning	2	9/5, 23/5, 30/5
Svartmes	Permanent revir	Trolig häckning	1	11/4, 9/5, 23/5, 30/5, 13/6
Sädesärla	Spel/sång	Möjlig häckning	0	30/5
Talgoxe	Permanent revir	Trolig häckning	7	17/3, 11/4, 9/5, 23/5, 30/5, 13/6
Taltrast	Permanent revir	Trolig häckning	3	1/4, 11/4, 9/5, 30/5
Trädgårdssångare	Spel/sång	Möjlig häckning	0	23/5
Trädkrypare	Spel/sång	Möjlig häckning	2	17/3, 23/5
Trädpiplärka	Spel/sång	Möjlig häckning	0	30/5
Törnsångare	Spel/sång	Möjlig häckning	0	13/6

Lagstiftning för fåglar

Artskyddsförordningen

Regelverket kring artskydd regleras i Sverige genom artskyddsförordningen. Detta är en nationell lagstiftning som införlivar EU:s art- och habitatdirektiv, samt fågeldirektiv i svensk lagstiftning. Alla svenska fåglar är fridlysta enligt 4 §.

Beslutade förändringar i lagstiftningen 2022

Regeringen har den 2022-06-16 fattat beslut om att förändring i artskyddsförordningen ska ske från och med 2022-10-01 (Regeringskansliet 2022) (se faktaruta nedan). Förändringarna som berör fåglar omfattas av förordningens 4 §.

Artskyddsförordningen 4 § fr.o.m. 1/10 2022

Det är förbjudet att:

1. avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar
2. avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg eller bortföra sådana fåglars bon
3. samla in vilda fåglars ägg, även om de är tomma
4. avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningstid, om inte störningen saknar betydelse för att:
 - a) bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller
 - b) att återupprätta populationen till denna nivå

Förbudet gäller inte jakt efter fåglar. I fråga om sådan jakt finns bestämmelser med motsvarande innebörd i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905).

Skrivningen i punkt 4 i den tidigare förordningen angav att fortplantningsområden och viloplatsen ej fick skadas eller förstöras. Detta strikta skydd som omfattade alla vilda fåglar utgår nu alltså.

Skyddet inriktas nu på arter där påverkan i form av skogsbruk eller exploatering kan leda till att arternas populationer (regionalt eller lokalt) påverkas negativt. Störning som orsakar sådan påverkan är således fortfarande förbjuden.

Naturvårdsverket anser i sitt remissvar till regeringen angående förändringen att befintlig praxis att begreppet ”störning” innefattar försämringar eller förstörelse av fåglars fortplantningsområden (Naturvårdsverket 2022). I lagens mening bör således (enligt Naturvårdsverket) en sådan påverkan, som exempelvis ny bebyggelse utgör, tolkas in i förbudet mot störning.

Ekologigruppen bedömer att arter som i denna rapport klassificeras som naturvårdsrelevanta oftast utgör sådana arter där hänsyn behöver tas för att bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå. Naturvårdsrelevanta arter omfattar följande kategorier:

- rödlistade arter
- arter listade i fågeldirektivets bilaga 1
- arter som uppvisar en negativ trend
- arter som har en liten lokal, regional eller nationell population

Till skillnad mot tidigare skrivningar i artskyddsförordningen ska lagen tolkas som att det efter den 1/10-2022 inte längre finns ett strikt skydd mot att skada fortplantningsområden. Detta skydd ersätts då av förbud mot att störa arter så att deras population kan skadas.

Tillfredsställande population

EU-domen i mars 2021 innebar att det inte var tillåtet att negativt påverka lokal population/bevarandestatus av någon fågelart. Den nya lagstiftningen innebär att det nu istället är förbjudet att skada eller avsiktligt störa vilda fåglar så att det finns risk att en arts population inte längre kan upprätthållas på en tillfredställande nivå eller att möjligheten att återupprätta en redan liten population till en tillfredställande nivå förhindras.

Om en sådan negativ påverkan kan förutses, kan i vissa fall verksamma skyddsåtgärder genomföras så att kontinuerlig ekologisk funktion upprätthålls och populationen därmed inte riskerar att minska. De åtgärder som kan vara aktuella är olika former av preventiva eller förbättrande åtgärder som är avsedda att begränsa eller helt motverka de negativa effekterna av en verksamhet eller åtgärd. Exempelvis kan en sådan åtgärd bestå av att skapa nya livsmiljöer eller höja kvaliteten på eller i anslutning till en plats för vila eller fortplantning.

Det ska tilläggas att det finns en stor osäkerhet i hur begrepp som störning och tillfredsställande population ska tolkas i den nya lagstiftningen. Kommande rättsfall som prövar den nya lagen kommer i framtiden tydligare reda ut dessa begrepp.

Referenser

Tryckta källor:

Anderberg, R., Gyllang, F. och Rydebjörk, O. 2022. Naturvärdesinventering Riksten. Ekologigruppen AB.

Bengtsson, K. & Green, M. 2013. Skånes Fågelatlas. SkOF, Vellinge. Skånes fågelatlas-den skånska häckande fågelfaunans utveckling enligt de båda atlasinventeringarna 1974–1984 och 2003–2009.

Green M., Haas, F. & Lindström Å. 2019. Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Lunds universitet.

Green M., Haas, F. & Lindström Å. 2021. Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2021. Lunds universitet.

Naturvårdsverket 2010. Manual för uppföljning i skyddade områden – Skyddsvärda fåglar. 2010-12-21. Kapitel förenklad revirkartering.

Naturvårdsverket 2012. Undersökningstyp: Fåglar: Revirkartering, generell metod. Version 1:1: 2012-06-21 (Författare Sören Svensson).

L, Davis. 2022. Groddjur i Riksten. Ekologigruppen AB

SLU Artdatabanken. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala

SFS 2007:845. Artskyddsförordning

Digitala källor:

Artdatabanken 2022. Artfakta. Webverktyg för sökning om fakta om arter. <https://artfakta.se/artbestamning/> (Hämtad: 2021-08-16)

Artportalen 2022. Artportalen, rapportssystem för arter. <http://www.artportalen.se> (Hämtad: 2021-08-16)

BirdLife 2012. SOF-Sveriges ornitologiska förening. Häckningskriterier. <http://birdlife.se/atlasinventering/hackningskriterier/>

Ottosson, U., R. Ottvall, J. Elmberg, M. Green, R. Gustafsson, F. Haas, N. Holmqvist, Å. Lindström, L. Nilsson, M. Svensson, S. Svensson, and M. Tjernberg. 2012. Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. SOF, Halmstad.

Svensk Fågeltaxering. Uttag 1998-2021. <http://www.fageltaxering.lu.se>.

Wirdheim 2019. Sveriges fåglar 2019. Resultat från inventeringar gjorda till och med 2018. BirdLife Sverige, svensk fågeltaxering vid Lunds universitet, Artdatabanken, SLU

Wirdheim 2020. Sveriges fåglar 2020. Resultat från inventeringar gjorda till och med 2019. BirdLife Sverige, svensk fågeltaxering vid Lunds universitet, Artdatabanken, SLU

Wirdheim 2021. Sveriges fåglar 2021. Resultat från inventeringar gjorda till och med 2020. BirdLife Sverige, svensk fågeltaxering vid Lunds universitet, Artdatabanken, SLU

Bilaga 1. Inventeringsfakta

10 besök genomfördes i inventeringsområdet genom att området systematiskt gick igenom enligt gängse metodik. Vid fältbesöken användes en iPad med programvara Fieldmaps för att registrera fågelobservationer. Vid varje observation av naturvårdsrelevant fågel noterades art, plats, om möjligt kön, antal, häckningskriterie/aktivitet.

Inventeringarna startade i soluppgången under dagar med klart väder och svaga vindar. I tabell 7 redovisas tidpunkter och inventerare för inventeringstillfällena.

Tabell 7. Tidpunkt för inventeringstillfällena och inventerare.

Besök nr	Datum	Inventerare
1	2022-02-28	Ossian Rydebjörk
2	2022-03-17	Fingal Gyllang, Ossian Rydebjörk
3	2022-04-01	Anders Eriksson
4	2022-04-11	Ossian Rydebjörk
5	2022-04-26	Anders Eriksson
6	2022-05-09	Fingal Gyllang
7	2022-05-23	Ossian Rydebjörk
8	2022-05-30	Ossian Rydebjörk
9	2022-06-09	Anders Eriksson
10	2022-06-13	Ossian Rydebjörk

Bilaga 2. Metodik

Fältinventering

Två metoder har använts vid inventeringen: revirkartering och atlasinventering. Genom att kombinera de båda metoderna ges svar på hur många revir av en specifik art det finns inom ett område, och om det rör sig om konstaterad, trolig eller möjlig häckning. Denna information redovisas i respektive artkarta. Nedan redovisas de två metoderna närmare.

Metod Revirkartering

Fågelinventeringen har genomförts i fält genom metod: Fåglar, revirkartering, generell metod (Naturvårdsverket 2012). Undersökningstypen är den vanligaste metoden för bestämning av tätheter för fågelarter i landmiljöer. För de flesta av arterna bestäms det absoluta antalet häckande fågelpar genom att deras revir kartläggs inom en avgränsad areal.

Metodiken föreslår åtta till tio besök i fågelfattiga skogar och 10–12 besök i fågelrika skogar. (Naturvårdsverket 2010).

Inventeringen har framförallt omfattat naturvårdsrelevanta fågelarter som hävdar revir genom sång dagtid. Med naturvårdsrelevanta arter menas här rödlistade arter, arter listade i fågeldirektivets bilaga 1, arter som uppvisar en negativ trend, samt arter med lokalt liten population. För dessa arter har revir ritats ut. I områden där bedömningen är att det finns förutsättningar för nattaktiva arter, till exempel ugglor och nattskärar, har ett till två besök förlagts nattetid. Rovfåglar karteras inte med god säkerhet med den metod som använts bedöms häckning av rovfåglar ha uppmärksammas.

Vid en revirkartering tar man hänsyn till att det måste finnas observationer från flera besök i varje revir. Antalet observationer som behövs för att revir ska godkännas är tre om antalet inventeringstillfällen är 8–10. Man tar också hänsyn till samtidiga observationer mellan närliggande revir för att avgöra om det rör sig om ett, två eller flera revir (Naturvårdsverket 2012).

Markeringen för observationen där fågeln uppehåller sig gjordes på handdator. Om individen förflyttade sig sattes en punkt med samma ID-nummer. Detta för att dubbelräkning inte skulle ske. Med grund i antalet observationer under alla inventeringstillfällena och individernas beteende görs en samlad bedömning om arternas revir.

Arter som inte omfattas av revirkarteringen är lokalt mycket vanliga arter som exempelvis lövsångare, blåmes, talgoxe, skata och bofink. Dessa arter noteras bara genom av uppskattning av antalet par i detaljplaneområdet, samt häckningskriterium enligt metodik svensk fågelatlas (BirdLife 2012), bilaga 2.

Metod atlasinventering

Revirkarteringen kompletterades med undersökningstyp atlasinventering (Bengtsson, K. & Green, M. 2013), enligt metodik från svensk fågelatlas (BirdLife 2012). En atlasinventering visar de olika fågelarternas utbredning i landskapet under häckningstid. Under en atlasinventering letar man efter och registrerar häckande fåglar i det område inventeringen avser. Metodiken bygger på ett system med 20 olika häckningskriterier som på olika sätt påvisar säker, trolig eller möjlig häckning av alla förekommande arter inom området (Bengtsson, K. & Green, M. 2013).

Häckningskriterier

För varje art och revir noteras högsta häckningskriterium enligt metodik svensk fågelatlas (BirdLife 2012), tabell xxx. Fågelns aktivitet noterades i en av de tjugo kategorier av häckningskriterier (ex sång, föda till ungar etc.). Aktiviteterna gav sedan bedömningen häckning i kategorierna möjlig häckning (en observation av fågeln i häcktid), trolig häckning (permanent revir, varnande fåglar etcetera), konstaterad häckning (observerad med mat till ungar, bo eller nyligen flygga ungar sedda).

Tabell 2. Häckningskriterier/aktiviteter enligt Birdlife

Konstaterad häckning	Trolig häckning	Möjlig häckning
1. Bo, ägg/ungar	12. Ruvfläckar	17. Par i lämplig häckbiotop
2. Bo, hörda ungar	13. Upprörd/varnande	18. Spel/sång
3. Ruvande	14. Besök på trolig boplats	19. Obs. i häcktid, lämplig biotop
4. Äggskal	15. Parning/parningsceremonier	20. Obs. i häcktid
5. Föda åt ungar	16. Permanent revir	
6. Bär exkrementäck		
7. Besöker bebott bo		
8. Pulli, nyligen flygga ungar		
9. Nyligen använt bo		
10. Avledningsbeteende		
11. Bobygge		

Om en fågel påträffades vid ett eller två tillfällen med högsta häckningskriterie (besöker bebott bo, föda åt ungar, avledningsbeteende etcetera) bedömdes det vara konstaterad häckning och ett revir ritades in, trots att fågeln endast observerades vid ett eller två tillfällen. Metod ”Revirkartering” säger att tre observationer behövs av en art för att revir ska godkännas.

Läsanvisning till fortplantningsområden-/revirkartor

I kartorna, figur 2-4, redovisas förekomst av de påträffade naturvårdsrelevanta arterna. Om en art påträffades minst tre gånger inom utredningsområdet har fortplantningsområden/revir ritats ut. Fågelarternas aktivitet noterades enligt de tjugo kategorier av häckningskriterier som finns i metodik för svensk fågelatlas (BirdLife 2012). Aktiviteterna låg sedan till grund för bedömningen av häckningsindiciet i kategorierna möjlig häckning (enstaka observation av fågeln i häcktid), trolig häckning (permanent revir, varnande fåglar etcetera) och konstaterad häckning (observerad med mat till ungar, bo eller observation av ungar som just lärt sig att flyga). Det ska påpekas att de avgränsade fortplantningsområdena/reviren i kartorna inte anger exakta avgränsningar utan att det utgörs av evidensbaserade bedömningar. När fortplantningsområden/revir ritats in på kartan har hänsyn tagits till var observationerna av fågeln är gjord, vilken naturtyp arten ofta är knuten till, uppgifter om storlek på revir för respektive art (ArtDatabanken 2022), samt observationer av samma art i intilliggande fortplantningsområden/revir. I vissa fall så är osäkerheten vad gäller avgränsningen av fortplantningsområdet/reviret extra stor. Då markeras detta med särskild avgränsning på kartorna.